

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА ОКТОМВРИ 2010**

Ноември 2010 година

I. Зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во текот на октомври 2010 година Царинската управа ги донесе следните упатства со кои се уредува работата во различни области на Царинската управа:
 - Упатство за работа со апликацијата за системска размена на податоци – SEED, со кое се уредува начинот на работа и стандардните процедури во размената на податоци по електронски пат помеѓу царинските администрации на две соседни држави, за полни и празни товарни моторни возила кои преминуваат преку граничните премини на државната граница;
 - Упатство за работа на Службата за мобилни тимови, со кое се уредува независното делувањето на Мобилните тимови како подршка на другите организациони делови на Царинската управа;
 - Упатство за печатите и штембилите на Царинската управа, со кое се уредува, формата, големината, содржината, набавката, евиденцијата, начинот на чување, употребата и уништување на печатите и штембилите кои Царинската управа на Република Македонија ги користи во вршењето на работите од своите надлежности утврдени со закон;
 - Упатство за затворање влез во царински терминал со алтернативни докази е дополнување на Упатство за наплата на надоместок за престој на царински терминал. Со оваа корисничко упатство за апликацијата вагање и наплата на терминалска такса, како дел од софтверот Border, се дополнува со затворање на влез на возила со алтернативни докази. Алтернативните докази се потврда на оправдани објективни причини со кои се врши одјавување на неодјавени возила при излез од царински терминал;
 - Измени и дополнувања на Упатството за вршење селективни контроли во царинското работење со Корисничко упатство за работа со модулот за управување со ризик на граничните царински испостави, кои имаат за цел натамошно јакнење на капацитетот за вршење контрола базирана на анализа на ризик.
2. Во октомври 2010 година Царинската управа наплати вкупно 4.538 милиони денари (околу 73 милиони евра) на име буџетски приходи.

Од вкупно наплатените буџетски приходи по видови, на име царина и други царински давачки, во октомври 2010 година се наплатени 350 милиони денари (околу 5,7 милиони евра) што е 16% помалку од остварувањето во истиот период во 2009 година. Намалување на приходите од царински давачки е забележано кај месото и другите кланички производи за јадење, облеката и додатоци за облека, освен

Извештај за работата на Царинската управа во октомври 2010 година

плетени или хеклани производи, електричните машини и опрема и нивни делови, апаратите за снимање и возилата, освен железнички или трамвајски шински возила и нивните делови и прибор.

Приходите наплатени од ДДВ во октомври 2010 година изнесуваат 2.842 милиони денари (околу 46 милиони евра), што е за 5% повеќе од приходите остварени во истиот период во 2009 година. Зголемување на приходите од ДДВ е забележано кај пластичните маси и производите од пластични маси, железото и челикот, минералните горива, минералните масла и производите од нивна дестилација, битуменозните материи, минералните восоци и маснотии и масла од животинско или растително потекло и производи од нивно разлагање, преработени маснотии за јадење и восоци од животинско или растително потекло.

Наплатените приходи од надоместоци во октомври 2010 година изнесуваат 51 милион денари (околу 829 илјади евра), што е за 12% повеќе од оствареното во истиот период 2009.

Приходите од акцизните давачки наплатени во октомври изнесуваат 1.295 милиони денари (околу 21 милион евра), од кои, 82 милиони денари (околу 1,3 милиони евра) од увоз и 1.213. милиони денари (околу 20 милиони евра) од внатрешен промет. Приходите од акциза за алкохол и алкохолни пијалоци во октомври 2010 година изнесуваат околу 79 милиони денари (околу 1,3 милиони евра), додека во 2009 година изнесуваа околу 77 милиони денари (околу 1,2 милиони евра), што значи дека е забележано зголемување на приходите од акциза за алкохол и алкохолни пијалоци за околу 3%. Приходите од акциза за тутун и тутунски добра во октомври 2010 изнесуваат 422 милиони денари (околу 6,9 милиони евра) додека пак во истиот период во 2009 година изнесуваа 364 милиони денари (околу 5,9 милиони евра), што значи дека е забележано зголемување на приходите од акциза за тутун и тутунски добра за околу 16 %. Приходите од акциза за нафта и нафтени деривати во октомври 2010 година изнесуваат околу 759 милиони денари (околу 12 милиони евра) додека во истиот период минатата година изнесуваа 761 милиони денари (околу 12 милиони евра), што претставува незначително намалување. Приходите од акциза за патнички автомобили во октомври 2010 година изнесуваат околу 33 милиони денари (околу 549 илјади евра), додека во 2009 година изнесувале околу 48 милиони денари (околу 780 илјади евра), што значи дека е забележано намалување на приходите од акциза за патнички автомобили за околу 30%.

3. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката, како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно

декларирано потекло на стоката, како основа за ослободување од плаќање царини, неправилно тарифирање за примена на пониска царинска стапка и др.) во октомври 2010 година се донесени 413 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од околу 52 милиони денари (околу 851 илјада евра).

4. Во текот на септември 2010 година Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренија:
- 24 измени на одобренија за увоз за облагородување;
 - 4 одобренија за увоз за облагородување;
 - 2 одобренија за поедноставена постапка за овластен примач;
 - едно одобрение за поедноставена постапка за локално царинење при увоз;
 - 5 одобренија за поедноставена постапка за локално царинење при извоз;
 - една измена на одобрение за поедноставена постапка за локално царинење при извоз;
 - 3 одобренија за царински складови и простории за привремено чување;
 - 14 измени на одобренија за царински складови и простории за привремено чување;
 - 68 одобренија за скратена постапка за привремен увоз и извоз;
 - 20 одобренија за скратена постапка за привремен увоз со делумно ослободување;
 - 2 одобренија за посебен вид на пломба;
 - едно одобрение за овластен испраќач;
 - едно одобрение за овластен извозник.

II. Административен капацитет

5. Во октомври 2010 година беа реализирани 19 обуки. На обуките учествуваа 132 царински службеници. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 24,7 часа, а просечното времетраење на обуката за секој вработен е 2,9 часа.

Во насока на зајакнување на административниот капацитет одржани се следните обуки, семинари, презентации, работилници и курсеви:

- студиска посета на холандската царина во рамки на Проектот МАТРА за запознавање со системот на контрола на стоки со двојна намена во Ротердам, Холандија;
- обука на тема Бордер – таргетирање;

Извештај за работата на Царинската управа во октомври 2010 година

- работна посета на словенечката Царинска управа – царинската испостава Аеродром – Љубљана, во рамки на проектот за јакнење на гранични контроли – ИПА 2007;
- работилницата на тема „Технички аспекти поврзани со примена на режимите за контрола на извоз на стоки со двојна намена“, на покана на Центарот за истражување на Европската Комисија, одржана во Испра, Италија;
- на покана од Светската царинска организација беа организирани следниве настани:
 - Регионален семинар на тема „Заштита на правата од интелектуална сопственост“, одржан во Белград, Србија;
 - Работилница на тема „Транзитни контролни системи“, одржана во Астана, Казахстан.
- работилница на тема „Зелена царина на ЕЦА мрежа“, како дел од активностите на Програмата за заштита на животната средина на Обединетите нации, одржана во Ашгабат, Турмекистан;
- втор дел од обуката на тема „Техники на преговори со ЕУ“, во соработка со Центарот за европска перспектива од Словенија, одржана во Охрид;
- во рамки на проектот ИПА – ИКТ компонента беа организирани следниве настани:
 - Обука на тема „ТЕМПО – Методологија за раководење со проекти“;
 - Студиска посета на литванската царинска администрација.
- работилница за спроведување на прописите за заштита на правата од интелектуална сопственост, во рамки на Програмата Царина 2013, одржана во Рим;
- две обуки на тема „Лобирање и преговарање со ЕУ“, на покана од Секретаријатот, одржани во Скопје и Маврово;
- регионална конференција во Тирана, Албанија, како дел од активностите на Регионалната програма за заштита на правата од интелектуална и индустриска сопственост;
- работилница на тема „Систем на кариера наспроти систем на работни места – предности, слабости и влијанија“ организирана од страна на Агенцијата за државни службеници, во Охрид;
- обука на тема „Побарувања на царински, даночни и акцизни давачки“, во рамки на Програмата TAIEХ.

Во врска со меѓународните активности во текот на месец октомври, претставници од Царинската управа, учествуваа на следните настани:

- состанок на Комитетот за градење на капацитетите на СЦО и на регионалните тренинг центри во Брисел, Белгија;
- форум на СЦО за градење партнерство со приватниот сектор во Истанбул, Турција;

- работен состанок од земјите членки на CARICC и СЕКИ центарот во Истанбул, Турција;
- состанок за имплементација на ЕУ режим за контрола на извоз на стоки со двојна намена во Испра, Италија;
- работната група за царински измами и криумчарење, кој се одржа во Драч, Албанија.

III. Интегритет и борба против корупција

6. Во текот на октомври 2010 година се реализирани 11 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. Врз основа на спроведените истраги, во 3 случаи се утврдени основани сомненија дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс, односно констатирано е непостапување согласно на одредбите од Законот за царинските мерки за заштита на правата од интелектуална сопственост како и постапување спротивно на одредбите на Кодексот на однесување на царинските службеници и Правилата за ред и дисциплина во Царинската управа на Република Македонија. Во останатите 8 случаи не е утврдено работење на царинските службеници кое е спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс.

Во соработка со Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди при Министерството за внатрешни работи, спроведена е вонредна контрола на граничните премини Кафасан и Блато.

Врз основа на спроведените истраги, реализирана е една дисциплинска постапка против еден царински службеник, при што е донесено решение за запирање на постапката поради неутврдена одговорност.

7. На крајот на октомври 2010 година, против Царинската управа беа активни 103 судски предмети врз основа на спор од работен однос. Од нив 35 предмети се наоѓаат во основните судови, со старост од 1 до 24 месеци. Во постапки кај апелационите судови се наоѓаат 39 предмети со старост од 1 до 13 месеци. Во постапки пред Врховен суд се наоѓаат 29 предмети со старост од 1 до 15 месеци.

Во текот на октомври од основните судови се примени 10 пресуди и решенија по тужби против решенијата на Комисијата и Царинската управа, од кои со една пресуда се одбива тужбеното барање за поништување на решението за отказ, со една пресуда се одбива барањето

Извештај за работата на Царинската управа во октомври 2010 година

за поништување на решение за суспензија и со една пресуда се одбива барањето за поништување на решение за распоредување, а со 4 пресуди е уважено барањето на тужителите за исплата на плата и надоместоци од плата. Во тек на овој месец донесени се 3 решенија со кои е повлечена тужбата. Исто така во овој период е примена една пресуда со која се уважува тужбеното барање и е задолжена Царинската управа за надомест на штета, а со едно решение е повлечена тужбата за надомест на штета.

Во истиот месец, од апелационите судови се примени 3 одлуки, со три пресуди е одбиена жалбата на Царинска управа и е потврдена првостепената одлука со која е поништено отказното решение.

Во овој месец се примени две пресуди од Врховен суд со која се одбива ревизијата поднесена од тужителите.

И во октомври 2010 година Царинската управа не прими решенија на Комисијата за одлучување по прашања од областа на работните односи во втор степен, поради што поголем број царински службеници сеуште не се одјавени од Агенција за вработување и работат во Царинска управа иако имаат отказни решенија. Отказните решенија по чии приговори Царинската управа сеуште не примила решенија од Комисијата датираат од ноември 2009 година и од почетокот на 2010 година наваму.

8. Од вкупно 169 кривични предмети во временски период од 2002 до 2010 година, на крајот на октомври 2010 година, сеуште во судска постапка се 108 кривични предмети против 90 лица сеуште вработени во Царинската управа и 84 поранешно вработени лица. Кривичните предмети се со старост од 2 месеци до 7 години.

Со завршена судска постапка и конечна одлука се вкупно 50 кривични предмети, додека за 11 нема информација во кој статус се наоѓаат.

Кај основните судови во постапка се 100 кривични предмети, со старост од 2 месеци до 7 години.

Од вкупниот број на кривични предмети кои се наоѓаат пред основните судови, 40 предмети се наоѓаат во фаза на истрага, 11 предмети се вратени на повторно одлучување, 10 предмети се наоѓаат во судска расправа, додека 39 предмети се наоѓаат во фаза на судско вештачење.

Кај апелационите судови во постапка се 8 предмети со старост од 1 до 5 години.

9. Во текот на октомври 2010 година Одделението за внатрешна инспекција, по извршените контроли во организационите единици на Царинската управа, а во врска со утврдените недостатоци и неправилности во работењето, изготви 11 извештаи согласно Упатството за работа на Секторот за професионална одговорност. Извештаите се однесуваат на ненавремено изготвување на управни решенија вратени на повторно одлучување од Министерството за финансии или Комисијата на Владата на Република Македонија за решавање во втор степен како и за извршена контрола на работењето на ЦИ Куманово при увоз на стока од одреден тарифен број за период од 01.01.2010 до 21.10.2010 година.
10. Во октомври 2010 година извршена е една внатрешна ревизија, при што се констатирани 5 наоди и дадени се 4 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

11. Во октомври 2010 година преку отворената телефонска линија 197 се примени вкупно 2.661 повици, или во просек 86 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.
На интернет страницата на Царинската управа се објавени 34 информации, а на интранет порталот 27 информации.

Овој месец Царинската управа одговори на 24 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

12. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во отомври 2010 година, извршен е преглед на 1.551 товарно моторно возило, 263 автобуси и преку 2.000 патнички моторни возила, или вкупно околу 3.814 транспортни средства. На граничните премини и на царинските испостави извршени се вкупно 1.296 скенирања, од кои 1.081 скенирања на товарни моторни возила, 118 на патнички моторни возила и 97 скенирања на автобуси.

На внатрешните царински испостави и граничните премини, од царинските работници се спречени повеќе обиди за шверц и криумчарење на стоки. При тоа се задржани 360 илјади парчиња разновидна стока и

Извештај за работата на Царинската управа во октомври 2010 година

околу 43 илјади евра. Вкупна вредност на запленетата стока изнесува околу 2,3 милиони денари (околу 38 илјади евра), за која избегнатите давачки се проценуваат на околу 693 илјади денари (околу 11 илјади евра). Запленетата стока меѓу другото опфаќа:

- 303.500 парчиња лекови;
- 63.027 парчиња цигари;
- 29.200 парчиња декоративна хартија и ленти за пакување;
- 12.270 парчиња текстилни производи и текстилни додатоци;
- 10.650 парчиња слики за изработка на икони;
- 3.040 парчиња делови за склопување на мебел;
- 1 товарно моторно возило и 1 автомобил.

13. Во октомври 2010 година се поднесени 10 кривични пријави против 13 физички лица и 8 правни лица, од кои, една кривична пријава за сторено кривично дело неовластено производство и пуштање во промет штетни средства за лекување, една кривична пријава за сторено кривично дело фалисфикување на знаци за вредност и 8 кривични пријави за сторено кривично дело царинска измама. Избегнатите увозни давачки се проценуваат на износ од околу 10 милиони денари (околу 164 илјади евра).

14. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволени постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 128 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 6 барања од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа, 121 барање од царински испостави и 1 барање е отстапено од Основен Суд Куманово. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во октомври 2010 година реши 109 предмети во редовна и итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 52,5 илјади евра и парична казна во износ од 4 милиони денари (околу 63,5 илјади евра). Во постапка на порамнување се решени 12 предмети при што е извршена уплата на глоба во износ од 650 евра и парична казна во износ од 100.000 денари.

Против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност во месец октомври 2010 година од Управниот суд се примени 46 тужби и во законски определениот рок се доставени 46 одговори на тужби. Во октомври 2010 година од Управниот суд се примени 6 пресуди, од кои со 4 пресуди тужбите се уважуваат, а со 2 пресуди тужбите се одбиваат како неосновани. Од Врховен суд се примени 3 пресуди од кои со една се одбива жалбата, а со две жалбата се отфрла.

15. Во октомври 2010 година во царинарниците се изречени 168 мандатни казни на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 1,1 милион денари (околу 18 илјади евра).

16. Поради основано сомневање дека се работи за фалсификувани трговски марки, Царинската управа во октомври 2010 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 9.875 парчиња стока.

Најголемиот дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 6.303 парчиња детски играчки;
- 2.450 парчиња текстилни производи;
- 548 телефони, маски и полначи за мобилен;
- 300 радио касетофони;
- 234 пара обувки.

Во овој месец се прифатени 4 барања за преземање на царински дејствија според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост и тоа за трговските марки: TIGER, POLICE, 8X4 и NAOMI CAMPBELL.

Истовремено, Царинската управа во октомври 2010 година донесе одобренија за уништување на стока која повредува право од интелектуална сопственост за вкупно 3.536 парчиња стока и 100 метри стока и тоа: детски маици GANT, TOMMY HILFIGER, маици ADIDAS, D&G, NIKE, GUCCI, фармерки DIESEL, D&G, LEVI'S, платнени етикети NIKE, комплет тренерки ADIDAS, кошули TOMMY HILFIGER, спортски обувки CONVERSE, ADIDAS, бермуди VERSACE, фиксни телефони PANASONIC, мобилни телефони NOKIA, SAMSUNG и ЦД плеери PANASONIC.

Уништени се вкупно 1.013 парчиња стока и тоа: маици GUCCI, GANT, TOMMY HILFIGER, G-STAR, KAPPA, фармерки GUCCI, G-STAR, ремени GUCCI, машини кондури CAMEL, чорапи PUMA, ADIDAS, тренерки ADIDAS, D&G, спортски обувки CONVERSE долен веш CALVIN KLEIN.

Ослободени се 737 парчиња текстилни производи за кои носителот на право не поднел барање за превземање на царински дејства.

VI. Меѓуинституционална и меѓународна соработка и проекти

17. На 1 октомври 2010 делегации на Царинските управи на Македонија и Косово извршија усогласување на текстот на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Косово за соработка и

взаемна помош по царински прашања. Со оваа Спогодба се создава правна рамка за заедничка конструктивна соработка за олеснување и развој на трговијата и транспортот, взаемната размена на стручна, научна и техничка помош за подобрување на царинското работење, како и превенција и сузбивање на прекуграничниот криминал и царинските измами. Воедно, се потпиша Договор за усогласен сет на податоци кои ќе се раменуваат електронски преку користење на системот SEED помеѓу Царинската управа на Република Македонија и Царината на Косово, со чија имплементација се воведуваат повисоки стандарди во забрзувањето и олеснување на протокот на стоки на граничните премини.

18. Од 6 до 8 октомври 2010, директорот на Царинската управа, на покана на Генералниот секретар на Светската царинска организација, учествуваше на четвртиот Светски царински форум под име „Глобално поврзување помеѓу царината и приватниот сектор“ во Истанбул. На форумот присуствуваа повеќе од 400 претставници на приватниот сектор, директори на царини и видни академици. На меѓународниот форум директорот на Царинската управа одржа презентација преку која ги запозна присутните за клучната улога и стратешкиот период на македонската царина во насока на градење на партнерство со приватниот сектор.
19. Царинската управа прави постојани напори за засилување на соработката со бизнис заедницата во државата. На 7 октомври 2010 година, во просториите на Царинската управа се одржа редовен состанок на Советодавното тело, на кој од претставниците на бизнис заедницата се побара мислење за предлог измените на Царинскиот закон, во делот на потребата од прецизирање на преодните и завршните одредби за потребното време постоечките застапници да се прилагодат кон новите законски одредби, допрецизирања во делот од казнените одредби, потребата за корегирање на цената за престој на возилата на царински терминал, преиспитување на можноста за ревидирање на веќе изречените мандатни казни и други актуелни теми од областа на царинското работење.
20. Од 6 до 8 октомври, во Царинската управа на Република Македонија, се одржа петтиот состанок на Работната група за Single Window на Европската Комисија, која има за цел да ги дефинира основните стандарди за воспоставување на овој концепт во рамки на Унијата. Во неа, покрај претставници на Европската Комисија, вклучени се и претставници од единаесет земји членки на ЕУ и Република Македонија, како единствена земја кандидат, кои на национално ниво покажале значителен напредок во имплементацијата на системи базирани на овој концепт.

На состанокот, беше презентирани Едношалтерскиот систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти – ЕХИМ, со посебен осврт на неговата компатибилност согласно стратешките планови и насоки на Унијата во овој дел. Работната група го истакна исклучителниот напредок на Република Македонија со начинот и динамиката на воспоставување на овој концепт и одлучи истиот да биде презентирани, пред претставниците на сите земји членки, на Работилницата која на оваа тема ќе се одржи на 9 и 10 ноември, во Варшава, Полска.

21. Царинската управа во текот на месец октомври во Кавадарци, Струмица, Тетово одржа работилници наменети за бизнис заедницата на актуелни теми од царинското работење. Беа презентирани апликативната програма за менаџирање со одобренијата за увоз за облагородување, апликацијата за електронско доставување на сите видови поднесоци (решенија, одобренија и друго) до Царинската управа преку користење на надворешниот портал на електронскиот систем за менаџирање со документи - „eДМС“, поедноставените царински постапки со посебен акцент на придобивките од истите за нивните корисници, како и концептот за Овластен економски оператор.
22. Царинската управа на Република Македонија во соработка со Центарот за европски перспективи од Република Словенија, во периодот од 11-16 октомври 2010 година, го организираше третиот модул на Проектот: „Преговори за ЕУ: техники, содржина и вештини“, кој претставуваше продолжување на претходните два модула и имаше за цел понатамошно подобрување на техниките за преговори и ефикасно претставување на македонските позиции во областа на оданочувањето. Посебен акцент беше ставен на двата процеси во преговорите со Европската унија – мултилатерален и билатерален скрининг. Обуката е финансирана од ЕУ ИПА проектот за приближување на националното кон законодавството на Европската унија.
23. Царинската управа преку инструментот TAIEХ од 27-29 октомври организираше обука за примена на акцизното законодавство. Темите на обуката беа: оданочување на акцизни производи согласно Директива на ЕУ 1008/118, карактеристики на Системот за контрола на движење на акцизни стоки, преглед на законските прописи на Европската унија и Република Македонија, царински долг според Царинскиот закон и според Модернизираниот царински закон.